

Ponderosa Performance Project

2023 - 2024

INHOUD

Inleiding	3
De Ponderosa	4
Performance Project	5
Ecosystemische visie op ontwikkeling, zorg en onderwijs	6
Een landschap voor ontplooiing, groei en verandering	9
Zorg-onderwijs trajecten	11
Programma	17
Ponderosa team	20
Kennismaking en aanname	22
Praktische informatie	23
Contact	25
Later is allang begonnen	26

INLEIDING

De Ponderosa bestaat al weer 12 jaar!. Ecologisch beschouwd bevinden we ons aan het einde van de eerste successiefase. Mooi dat dat zich aan alle kanten begint te manifesteren. De bodem is gelegd en de oorspronkelijke soorten maken plaats voor nieuwe soorten die duurzaamheid creëren en het ecosysteem stabiliteit geven.

Dit brengt nieuwe uitdagingen met zich mee. Met het krachtiger worden van het systeem, begint ook de omringende omgeving zich meer te laten gelden. Dit zie je in de natuur ook. Voor ons betekent het dat we een nieuwe dynamische balans gaan vinden tussen onze eigen visie op kwaliteit en de veeleisende omgeving die gestandaardiseerd denkt en handelt. Gelukkig hebben we mensen aan boord met wie we dit samen aangaan. Waardoor we uitzonderlijk kunnen blijven en toch in toenemende mate gezien en gehoord door de reguliere wereld. We blijven vol nieuwsgierigheid en gretigheid observeren hoe het systeem zich ontwikkelt.

Met de groei en ontwikkeling worden we ons ook meer bewust van de thematiek van onze jongeren, die voor een groot gedeelte ook onze thematiek spiegelt. We verbinden ons met kennis en kunde op het gebied van meervoudige begaafdheid, hoog sensitiviteit, creativiteit, complexiteit en gelaagdheid en creëren intussen de broodnodige vrije ruimte waarin de dingen nog niet zo goed weten wat ze willen worden 😊.

Intussen koesteren we het gemeenschapsgevoel. Met elke jongere komt een systemisch web de gemeenschap binnen en we trachten de natuurlijke noodzaak van betrokkenheid bij de plek en de groep uit te dragen. Op de Ponderosa zorgen we samen voor de plek en de gemeenschap die op hun beurt voor de individuen zorgen.

Een van de voorwaarden voor veerkracht is diversiteit. Met de komst van nieuwe mensen zijn ook nieuwe initiatieven ontstaan zoals de opzet van het ondernemend initiatief Band&Breakfast, een bar met poppodium en het oprichten van een Ponderosa in de bergen van Portugal.

We zijn blij met ons onafhankelijk bestuur hebben: mensen die het aan hebben gedurfd om verantwoordelijkheid te dragen en ons op een fijne manier te spiegelen en de visie en daaraan inherente beweging scherp te houden.

De Ponderosa is gefundeerd op relatie... met alles wat leeft en piept en beweegt. We hopen ook in deze complexe tijd dat we deze relatie met elk en ieder kunnen onderhouden en voeden.

Mirjam

DE PONDEROSA

De Ponderosa biedt zorg en onderwijs aan jongeren (13-23) die binnen het reguliere zorg- en onderwijssysteem zich niet vanzelfsprekend ontwikkelen en leren: ze zijn meervoudig begaafd, hooggevoelig en/of beschikken over een bijzonder ontwikkelingspotentieel. Kleinschaligheid, ruimte en tijd, natuur en creativiteit en een dynamische, op waarden gebaseerde omgeving, scheppen de voorwaarden voor veiligheid en inspiratie voor de ontwikkeling van veerkracht en talenten.

Op de Ponderosa zijn onderwijs en zorg, kunst en wetenschap, technologie en ondernemerschap geïntegreerd als een inspirerend project binnen een levendige omgeving: een zorg- en onderwijsgemeenschap waarin een jongere zich natuurlijk kan ontwikkelen. Het is een leef-leer-omgeving gevormd door een dynamisch ecosysteem, waar begeleiders vanuit ecologisch perspectief de jongeren observeren en vanuit een emancipatorisch mensbeeld benaderen, waar samen gecreëerd wordt om te groeien en veranderen, waar de dynamische balans de natuurlijk staat van zijn is, zodat talenten ontdekt en ontwikkeld worden, veerkracht ontstaat en ieder vanuit diversiteit optimaal zijn eigen bijdrage kan leveren aan de samenleving.

De Ponderosa is een plek gebleken voor met name jongeren, die door een eigen manier van denken en doen, moeilijk passen in een statische samenleving gebaseerd op gestandaardiseerde verwachtingen en resultaten. Ze denken en leren anders en/of hebben een bijzonder ontwikkelingspotentieel. Niet zelden laten ze een disharmonisch (intelligentie)profiel zien, zijn ze uitermate gevoelig voor hun omgeving en gedijen nauwelijks in drukke en massale contexten. Veelal hebben ze jaar in jaar uit het gevoel gehad dat ze niet voldeden en zijn ze geweest op datgene wat ze niet kunnen. Dit leidt in veel gevallen tot de ontwikkeling van structurele onzekerheden en angsten.

Met een vaak sterk wisselend gedragsbeeld zijn het jongeren die floreren binnen een dynamische omgeving met natuurlijke, niet-opgelegde ritmes en structuren. De zorg voor het groepsproces en de ruimte voor individuele afstemming maken dat deze jongeren na verloop van tijd hun eigenheid laten zien en een kans krijgen om uit te groeien tot veerkrachtige en ruimdenkende mensen met een natuurlijk potentieel tot zelfontwikkeling en aanpassing en met de moed om te veranderen.

Wij zien het ontwikkelingsproces als een doorlopende weg en vinden het van groot belang dat de jongeren ook na hun achttiende door kunnen gaan met het vormgeven van hun eigen leerweg. Wij maken daarom geen onderscheid tussen de voortgezet onderwijs (vo) leeftijd en de periode/levensfase daarna en hebben een eigen visie op de begrippen 'onderwijs' en 'zorg'.

“Als je groot bent... dan mag je een uitzondering zijn in de samenleving en word je toch – of juist – geaccepteerd. Je mag je hoofd boven het maaiveld uitsteken, solist en/of autodidact zijn, introvert zijn of verlegen, liever alleen zijn dan in de groep: je voldoet en kan door jouw 'anders zijn' een functionele bijdrage leveren. Wanneer je een kind/jongere bent en anders denkt of wil leven, je je niet kan manifesteren in de grootschaligheid, wel wil maar niet kan leren binnen de nauwe mazen van de gecontroleerde samenleving, geen schaap wil zijn maar tijger, dan wordt jaar in jaar uit het gevoel gevoed dat je niet voldoet, tot je groot bent...”

PERFORMANCE PROJECT

Wij beschouwen de Ponderosa graag als een dynamisch performance project. De wereld is als een leeg toneel. De mens en de omgeving weet nog niet wat het worden wil, er is nog geen betekenis, het is een maakproces, een proces waarin de mens in/en zijn omgeving verschijnt (zich vertoont): er treedt performance op, de betekenis wordt gemaakt. Er wordt geleefd wanneer er performance plaats vindt.

Zowel de mens als de plek ontstaan – en tonen zich van dag tot dag, week in week uit, jaar in jaar uit. De plek toont zich met optredens, musicals, festivals, theateracts, in het raakvlak van tuin en natuur, technische uitvindingen, het wetenschappelijk experiment, het ontstaan en de vormgeving van de fysieke structuren. De mens toont zich in de ontwikkeling van de jongeren en de relaties die ze met zichzelf, met elkaar, met de plek en de maatschappij aangaan.

Performance is iets in de wereld zetten. Kunst wordt ook in de wereld gezet, of dat nu een gedicht is, een schilderij of een dansvoorstelling. Zo zetten wij de Ponderosa als plek en gemeenschap in de wereld. Het is een ontwerp- en maakproces: experimenteel, dynamisch, collectief en in verbinding. Net als in de creatie van kunst betekent het dat we met elkaar samenwerken, samen de inhoud en uitvoering bedenken en elkaar inspireren en aanvullen.

In de performance - het tevoorschijn komen vanuit de leegte – bestaat geen waarheid, geen referentie naar goed of fout, maar naar alles wat mogelijk is, het volledige potentieel van wat zich kan ontvouwen. Jongeren en begeleiders tonen zich als regisseurs en deelnemers van de performance, van dat wat zich wil laten zien, van het proces van creatie, verbinding – met zichzelf, met de ander en de wereld - en betekenis geven.

“Hij ontdekte een verrassende parallel tussen hoogbegaafden en kunstenaars. Beiden kunnen zich vaak pas ontplooien als er aan soms wonderlijke voorwaarden wordt voldaan. Inspiratie en motivatie blijken belangrijker factoren dan kennis en kunde.”

Uit: Hoogbegaafden aan het werk; Noks Nauta en Frans Corte; TBV 10, nr. 11, nov. 2002.

ECOSYSTEMISCHE VISIE OP ZORG EN ONDERWIJS

Onze visie op ontwikkeling en leren is gebaseerd op actuele inzichten in de ecologie, de evolutiebiologie, de quantum fysica, de complexiteitstheorie, de neurologie, de cognitiewetenschap en de filosofie. We gaan uit van de voorwaarden – wetten, principes en patronen – die natuurlijke systemen vormen, in stand houden en duurzaam ontwikkelen.

We zien natuurlijke systemen als zichzelf organiserende, adaptieve, dynamische, complexe en intrinsiek verbonden systemen op elk niveau van leven: de cel, het individu, de gemeenschap of populatie, de aarde en het heelal. Elk geheel is meer dan de som van de afzonderlijke delen en heeft unieke eigenschappen die niet in de afzonderlijke delen aanwezig zijn. Relatief simpele interacties van de afzonderlijke delen tezamen kunnen zonder aanwijsbare coördinatie via een proces van zelforganisatie leiden tot onverwachte en volledig nieuwe unieke eigenschappen en patronen in het grotere geheel. Elk geheel heeft daardoor de neiging zich te ontwikkelen naar een hoger niveau van complexiteit.

Volgens de dynamische systeemtheorie – o.a. ontwikkeld door Fritjof Capra – is binnen ecologische gemeenschappen alles en iedereen met elkaar verbonden en is beweging onvermijdelijk. Ontwikkeling vindt plaats middels niet-voorspelbare, niet-lineaire en dynamische patronen met veelal complexe terugkoppelingslussen. Elk systeem ontwikkelt zichzelf van binnenuit volgens een zelf verkozen richting en op basis van een zelfverkozen regie op basis van een natuurlijke toestand van creativiteit en spontaniteit. Toekomstige ontwikkeling is daardoor niet vanzelfsprekend voorspelbaar.

Evolutie en revolutie vinden plaats volgens dynamische processen binnen interactieve contexten. Gehelen vallen permanent uiteen om vervolgens weer in een geheel nieuwe combinatie in elkaar te passen. Uit de chaos wordt steeds weer nieuwe ordening geboren.

Systemen ontwikkelen zichzelf op basis van hun innerlijke potentie. Zonder deze potentie zouden ze na verloop van tijd desintegreren en uit elkaar vallen. Met behulp van de innerlijke potentie kunnen zij zichzelf transformeren en op een hoger niveau van complexiteit gaan functioneren.

Ontwikkelingspatronen zijn iteratief (spiraalbewegingen makend, niet lineair) en het resultaat van interactieprincipes en verklaren zo de uniciteit van elk individu binnen een contextualistisch wereldbeeld. Binnen dit beeld wordt leren een natuurlijk, doelgericht en intern proces van betekenis geven, inzichtopbouw en begripsintegratie in de interactie met de relevante context; elke lerende construeert zijn eigen werkelijkheid. Elk mens/kind heeft de ontwikkeling in eigen hand en leert door experimenteren (het geven van betekenis aan ervaringen) binnen de dynamische context (natuur-cultuur): leorzaken zijn ingebed in een

zinnig geheel die de werkelijkheid reflecteert. Betrouwbare referentie- en evaluatiekaders zijn kwalitatief en zelf-corrigeerbaar.

Zelfcreatie is gebaseerd op chaos (mensen bewegen zich door complexe, ondoorgrondelijke en dynamische systemen) en toeval (contingentie): alles is gevormd door een toevallige samenloop van gebeurtenissen en die toevallig ontstane vormen bepalen de werkelijkheid. Het doel van ontwikkeling is diversiteit en meerstemmigheid binnen een pandemonium van variëteit en multiculturaliteit (...). Ontwikkeling wordt dan het persoonlijk aangaan van commitment – de toevalligheid van dit commitment beseffend – en van daaruit zoeken naar eigen – niet-universele – waarden en normen, gebaseerd op een toenemende empathie met betrekking tot de enorme en verrijkende diversiteit van posities en situaties.

Leren is een persoonlijk proces van intensivering van individuele vaardigheden door middel van het stimuleren van natuurlijke ontwikkeling op basis van verbinding, coherentie, wederzijds gecreëerde betekenis, dynamische relaties en de evolutionaire aard van de menselijke ervaring zelf.

Ecologische principes vertaald in menselijke ontwikkeling:

EEN LANDSCHAP VOOR ONTPLOOIING, GROEI EN VERANDERING

De Ponderosa is de fysieke plek, het hart van Ponderosa Zorg en Onderwijs. Het is die ruimte waar we samen voor zorgen waardoor de plek voor ons zorgt. De groeiende functionele binding met de plek ligt aan de basis van de ontwikkeling van de jongeren. Het is de ruimte waar ze toe behoren.

We streven naar de creatie van een bedrijvig landschap waar landschapsbeheer en voedselproductie, kunst en ambachten, wetenschap en filosofie, technologie en ondernemerschap (...) een geheel vormen. Zo zal de plek een groeiende ecologische en economische zin krijgen, waar jongeren een logisch en inherent onderdeel van zijn.

Het Ponderosa landschap is:

- fantasierijk;
- divers – kwalitatief en kwantitatief;
- experimenteel en onbestemd;
- maatschappelijk relevant en solidair.

Binnen dit landschap gaan begeleiders en jongeren verbindingen met elkaar aan en vormen een natuurlijk systeem, waarin diversiteit, zorg voor elkaar en door nieuwsgierigheid gedreven zelfontwikkeling de voorwaarden voor veerkracht zijn.

Het landschap stelt de jongeren in staat om:

- hun eigen ontwikkeling op autonome wijze vorm te geven in de richting van grotere veerkracht, coherentie en complexiteit;
- hun intellectuele, sociale en emotionele betrokkenheid met anderen te laten toenemen;
- bedachtzame en integrerende manieren van kennis en ervaring op te doen.

Het is een ondersteunende omgeving waarin jongeren de hulpmiddelen om te ontwikkelen worden aanreikt, waarin ze de vrijheid hebben om dingen in die omgeving te verkennen en te ontdekken gedreven door hun eigen potentieel en nieuwsgierigheid.

The Institute should be small and plastic (that is flexible); it should be a haven where scholars and scientists could regard the world and its phenomena as their laboratory, without being carried off in the maelstrom of the immediate; it should be simple, comfortable, quiet without being monastic or remote; it should be afraid of no issue; yet it should be under no pressure from any side which might tend to force its scholars to be prejudiced either for or against any particular solution of the problems under study; and it should provide the facilities, the tranquillity, and the time requisite to fundamental inquiry into the unknown. Its scholars should enjoy complete intellectual liberty and be absolutely free from administrative responsibilities or concerns.

Abraham Flexner, founding Director of the Institute of Advanced Studies; <https://www.ias.edu>

PONDEROSA LANDSCHAP

Jongeren

Zorg

Onderwijs

Zorggroep

Onderwijsgroep

Begeleiders

Ondernemers

Kunstenaars

Wetenschappers

Ateliers

Ecologie en Landschap

ZORG – ONDERWIJS TRAJECTEN

De jongeren die vanuit het reguliere systeem (zorg en onderwijs) bij ons aankloppen, komen veelal uit een moeizame en vertraagde tijd. Vaak hebben ze zich jarenlang in de overlevingsmodus bevonden, al trachtend om zich aan te passen aan een systeem dat hun manier van denken, voelen en uitvoeren niet begrijpt. Hierdoor ontwikkelden zich serieuze problemen van psychische, sociaal-emotionele en/of rationeel-cognitieve aard. Voor deze jongeren, die aan de bovenkant uit het systeem vallen, zijn nog nauwelijks plekken waar ze in vrijheid tot ontwikkeling kunnen komen.

Uit ervaring blijkt dat jongeren er baat bij hebben om voor langere tijd (gemiddeld 3 jaar) aan het programma deel te nemen; om veelal uit te stromen met een diploma, een toelating tot het hoger onderwijs en/of levensvatbaar initiatief- of project.

Ontwikkelingsfasen

Op de Ponderosa doorloopt een jongere van instroom tot uitstroom 3 min of meer te onderscheiden fases:

1. **De rustfase** – waarin de voorwaarden geschapen worden voor de jongere om te aarden en zich te verbinden met de groep en de plek. De jongere ervaart veiligheid en eigenwaarde. De bodem wordt gevormd.
2. **De oriëntatiefase** – waarin de jongere vanuit verankering en vertrouwen zich gaat oriënteren op de veelvoud aan mogelijkheden die er zijn om zich te ontwikkelen en te vormen. De jongere groeit.
3. **De integratiefase** – waarin de jongere eraan toe is om uit te kijken naar uitstroom en een vervolgstap. Dat kan zich uiten in een terugkeer naar school, het doen van staatsexamens op de Ponderosa, toewerken naar een vervolgopleiding en/of een ondernemend project. De jongere bloeit.

Ecologische ontwikkelingsprocessen

Binnen elke ontwikkelingsfase zien we een dynamiek van zich manifesterende niveaus van ecologisch bewustzijn en terugkoppeling. Juist door het unieke karakter van deze doelgroep lopen deze processen vaak simultaan en/of herhalen zich.

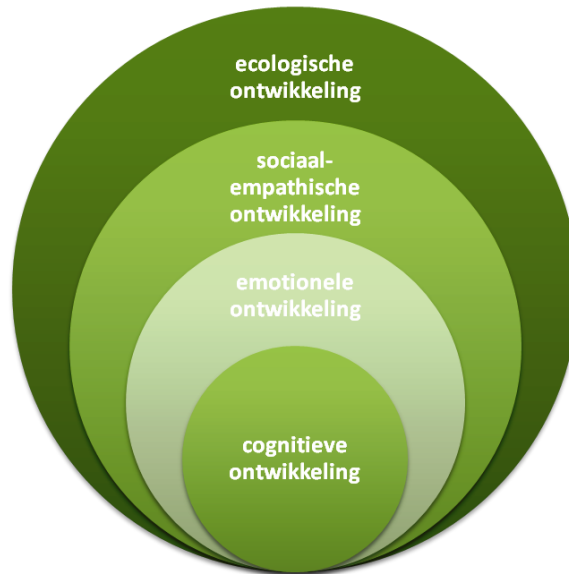
Ecologische intelligentie: bewustzijn op de plek, verbinden en toebehoren

Sociaal-empathische intelligentie: bewustzijn op relaties, onderlinge afhankelijkheid en interactie

Emotionele intelligentie: bewustzijn op zelfregulerende organisatie en ontwikkeling

Cognitieve intelligentie: bewustzijn op leren, geheugen, differentiëren en kennis(re)generatie

De ontwikkeling van ons programma is net zo dynamisch en flexibel als het leven zelf en we hopen toe te groeien naar een plek die als open-source gemeenschap een multiplicatieve functie gaat krijgen.

“De jongeren die vanuit het reguliere systeem bij ons aankloppen, lijken uit een vertraagde tijd te komen. Hun uiterlijke ontplooiing heeft stil gestaan, terwijl ze van binnen wel degelijk groeiden. Ze zijn als vulkanen die, wanneer ze geaard en geaccepteerd zijn, een versnelde en overvloedige ontwikkeling laten zien.”

Ecologische intelligentie

Ecologische intelligentie gaat over het begrijpen van de omgeving, het verzorgen van die omgeving en ervoor te zorgen dat de omgeving jou begrijpt en voor je kan zorgen.

In de eerste fase krijgt de jongere de ruimte om zijn eigen plek te vinden binnen de gemeenschap, een gevoel van toebehoren te ontwikkelen en positieve associaties op te bouwen. Het wordt begeleid in het stap voor stap aangaan van authentieke en waardevolle vertrouwensrelaties met de levende omgeving. Het gaat zich stap voor stap binden. Dit kan een langdurig proces zijn waarin veiligheid, tijd en ruimte de voorwaarden zijn voor de jongere om mee te bewegen met datgene wat er is en zijn/haar systemische identiteit te verbinden met de identiteit van de plek.

De jongere leert zich in vrijheid te bewegen naar en zich te verbinden met alle elementen die het landschap biedt in een dynamisch proces van herkenning, erkenning, functionele verbinding, betekenis geven, ervaring en persoonlijke ontwikkeling.

Onbewuste ervaringen worden langzaam maar zeker bewust gemaakt en ingezet in het opbouwen van vertrouwen en duurzame relaties. Hierdoor leert de jongere later dezelfde vertrouwensrelatie met zichzelf aan te gaan waardoor haar/zijn eigenheid zich kan openbaren. Een mens dat zich verbonden weet, voelt eigenwaarde.

In deze fase wordt de jongere gestimuleerd om in vrijheid en vanuit nieuwsgierigheid de experimentele interactie aan te gaan met de groep, de plek, de omgeving en alles wat er aangeboden wordt en/of kan ontstaan. Vanuit de inherente structuur en het ritme van de plek ontdekt de jongere datgene wat hem/haar beweegt.

Op basis van eigen processen en activiteiten leert de jongere zijn/haar natuurlijke intuïtie te herkennen en erkennen als een unieke eigenschap die ingezet kan worden bij het overwinnen van angsten en vervreemding. De jongere wordt begeleid in het vinden, afbakenen en innemen van eigen ruimte en te vertrouwen op de dynamische ruimte tussen hem/haar en de ander en hem/haar en de omgeving.

Sociaal-empathische intelligentie

Sociaal-empathische intelligentie gaat over het begrijpen van de ander, het zorgdragen voor de ander en ervoor te zorgen dat de ander jou begrijpt en voor jou kan zorgen.

Eenmaal geworteld (...) kan een jongere uitreiken en zich interactief gaan verhouden tot de ander en de omgeving.

De jongere is nu verbonden met de ruimtelijke wereld binnen een historische context. Hierdoor worden vaardigheden gestimuleerd om waar te nemen en te begrijpen hoe de verschillende aspecten van een levend systeem werken en in relatie tot elkaar en het groter

geheel bestaan. In de leefgemeenschap - met een eigen sociaal-culturele en economische dynamiek - leidt dit tot beweging door inspiratie, zinvolheid en verantwoordelijkheid.

Zo leert de jongere de inherente structuur van de plek te vertrouwen en te volgen en ontwaart zijn/haar unieke bijdrage aan het geheel. Dit is essentieel voor het zelfbeeld. De jongere wordt begeleid in het leren verbinden van verantwoordelijkheid - voor het welzijn van zijn/haar omgeving, de ander en zichzelf - aan individuele en collectieve vrijheid.

De jongere wordt ondersteund in het verkrijgen van biografisch inzicht en het leren vertellen en uitdrukken van het eigen verhaal/narratief en om hier bewustzijn op te krijgen. De individuele en systemische identiteit en potentieel komen stap voor stap in beeld.

In deze fase zien we dat het individuele potentieel en de wil tot ontwikkelen en leren zich openbaart. De jongere gaat zinvolle relaties aan met die onderdelen die relevant zijn voor zijn/haar ontwikkeling. Leven en leren manifesteren zich door middel van experimentele interacties, waarbij hoofd, hart en handen afwisselend en – steeds meer - in samenhang aan bod komen.

Er is volop ruimte voor artistiek handelen vanuit een intrinsiek gemotiveerde beweging en gevoed door een toenemend bewustzijn op de waarden van diversiteit en meerstemmigheid.

De jongere krijgt de tijd en ruimte om zich bewust te worden van de 'scripts' die het nodig heeft om zich te handhaven en spelenderwijs te groeien binnen de gewenste werkelijkheid. Het krijgt ondersteuning in het opbouwen van die scripts; deze kunnen liggen op het fysiek-motorisch, psychosociaal, cognitief, moreel of ecologisch vlak. Vooronderstelde beperkingen en stoornissen krijgen een nieuwe betekenis binnen het zich langzaam transformerende wereldbeeld.

Emotionele intelligentie

Emotionele intelligentie gaat over het begrijpen van jezelf en het zorgdragen voor jezelf.

Vanuit een proces van toenemende spontaniteit en creativiteit gaat de jongere commitment aan en van daaruit op zoek naar eigen – niet-universele – waarden en normen, gebaseerd op een toenemende sensitiviteit van de verreikende dynamiek en diversiteit van het leven.

Door het aanbieden van bewegingsvrijheid in de puurste zin van het woord, leert de jongere de waarde van emotionele, sociale en fysieke expressie en motoriek kennen en leert aan te geven hoe hij/zij beweegt in de wereld... . Begrenzingen worden organisch en daarmee acceptabel, functioneel en dus flexibel. De jongere wordt begeleid in het terugherkennen van deze fenomenen in de omgeving / de maatschappij. De cirkel wordt rond.

De jongere begrijpt de relatie tussen de binnenste en buitenste dimensies van de maatschappij en zichzelf, en ontwikkelt manieren om de bron van zijn motivaties en acties te zien en te veranderen.

De hernieuwde openheid voor de eigen authentieke ervaring leidt tot een aanvaardende houding die ruimte biedt om met de diversiteit binnen de reële wereld om te gaan. Vanuit dit bewustzijn leert de jongere de ontstane ruimtes in te vullen met intuïtieve zowel als leerbare sociaal- empathische vaardigheden; het leert beiden te herkennen als functioneel.

Cognitieve intelligentie

Cognitieve intelligentie gaat over het begrijpen en cultiveren van je ontwikkelingspotentieel.

Vanuit een gevoel van intellectuele en creatieve vrijheid en zinvolheid leert de jongere uit een palet van mogelijkheden keuzes te maken en daar, binnen een evenwicht tussen motivatie en speelsheid, een realisatieproces aan te koppelen. Het durft te experimenteren, te falen en opnieuw te beginnen. Het leert terug te koppelen en te verliezen zonder zichzelf kwijt te raken. Het leert voorspelbare consequenties te zien en niet-voorspelbare te onderzoeken en waarderen.

Het leert te onderscheiden tussen begrip en acceptatie en zichzelf te ervaren als acteur in verschillende rollen op zelfgecreëerde podia. Het leert met eigen stem te spreken, zelf doelen te formuleren en zijn/haar eigen verhaal te vertellen.

De jongere gaat bewust uitreiken naar de wereld en verbindt zich met de uitdagingen op persoonlijke en geïnspireerde wijze. Hij/zij legt systemische verbanden en ontwikkelt een oprecht en eigen gevoel van verantwoordelijkheid en empowerment. Hij/zij leert begrijpen en kenbaar maken welke kennis, vaardigheden en instrumenten nodig zijn om zijn/haar potentieel tot ontwikkeling te brengen. Hij/zij leert zich te verbinden aan mensen en systemen die over de levenswijze, kennis en ervaring beschikken om te kunnen ondersteunen op hun weg naar zelfstandigheid.

Dan is de tijd voor zelfreflectie en fine-tuning van het persoonlijke proces. Aandacht, concentratie en afleiding, rust en beweging, ritme en chaos... het mag er allemaal zijn maar ik heb de regie. Ik ben het waard, ik draag bij aan de gemeenschap en de gemeenschap draagt bij aan mijn proces.

Artistieke gevoeligheid, emotionele dichtheid, interpretatie-capaciteit, een kritische en integrerende houding, affectief geheugenwerk, talent en uitvinding, de dubbele wegen tussen abstractie en realisatie, tolerantie en kneedbaarheid, risico en twijfel, de geest van de wetenschap en de essentie van dichtkunst, natuur en leven..., zijn binnen onze plek vele malen belangrijker dan de simpele verwerving van verzamelingen van feiten en systemen.

PROGRAMMA

Ons zorg-onderwijs programma wordt gedurende 4 dagen per week aangeboden.

Kortdurende trajecten, cursussen, workshops, speciale projecten en evenementen worden het hele jaar door georganiseerd.

Het programma bestaat uit:

- **Dagbesteding - ritmische (dagelijkse) bezigheden en activiteiten:** spel, beweging, gesprek/ inspiratiebijeenkomsten, voedselproductie- en verwerking, koken en catering, huishouding, diervverzorging, uitvoerende kunst, beeldende kunst, ambacht beoefening.
- **Individuele begeleiding:** gesprekken en coaching, 1-op-1 (activiteiten)begeleiding, externe hulpverlening (i.s.m. zorggroep).
- **Onderwijsbegeleiding:** leer- en studiebegeleiding (i.s.m. onderwijsgroep), vormgeving eigen leerproces, in-en-ontspanning, concentratietraining, ontwikkeling en differentiatie leervermogen, loopbaanbegeleiding, intervisie, projectonderwijs, onderzoek en verdieping (verfijning), (staats-)examenbegeleiding, stage en werkervaring.
- **Ondernemerschap:** begeleiding bij het zelfstandig starten van een ondernemend initiatief – in samenwerking met organisaties en het bedrijfsleven
- **Occasionele activiteiten:** workshops, projecten, feesten, festivals, thematische bijeenkomsten, lezingen en presentaties, excursies, reizen.

Groepsactiviteiten versus individuele trajecten

Op de Ponderosa doorloopt elke jongere in principe een individueel traject vanaf binnenkomst tot uitstroming. Deelname aan groepsactiviteiten is dienstbaar aan dit persoonlijke traject.

Begeleiding en mentorschap

De begeleiders van de Ponderosa zijn door ervaring getraind in het ontwerpen en regisseren van creatieprocessen. Empathische observatie, loslaten, organisch laten ontstaan en verbinden zijn hierbij de sleutels tot ontwaken, inspireren en in beweging komen.

Elke jongere kiest een mentor die zijn/haar ontwikkeling duurzaam en in wederzijds vertrouwen ondersteunt. In samenspraak met de coördinator verzorgt de mentor eveneens de communicatie met het (thuis)systeem van de jongere.

Uitstroom

Na de Ponderosa, kunnen jongeren hun eigen unieke pad op verschillende manieren continueren. Soms keert een jongere weer – gedeeltelijk of geheel - terug naar het reguliere voortgezet onderwijs.

Voor jongeren die willen uitstromen naar vervolgonderwijs bieden we begeleiding bij het halen van een diploma via staatsexamens en/of in samenwerking met het reguliere (volwassenen-)onderwijs of bijv. door middel van een toelatingsprocedure. Ook zijn er jongeren die werk vinden in een organisatie of bedrijf. Anderen stromen uit met een zelf gecreëerd project / initiatief als zelfstandig ondernemer.

Jongeren bereiden zich vanuit de Ponderosa voor op audities en toelatingseisen voor een vervolgopleiding.

Inmiddels hebben jongeren met staatsexamens hun VWO diploma behaald, zijn er jongeren het reguliere onderwijssysteem (weer) ingestroomd en zijn er jongeren middels een toelatingsexamen doorgestroomd naar een vervolgopleiding.

Emergent : spontaan optredend, te voorschijn tredend. Een emergente kwaliteit of emergent gedrag vloeit voort uit de toegenomen complexiteit door het aaneenschakelen van verschillende elementen tot een groter geheel.

PONDEROSA TEAM

Het team bestaat uit alle mensen die meehelpen op de Ponderosa, zij verzorgen de plek en/of de begeleiding voor Ponderosa Zorg en Onderwijs. De teamleden hebben naast hun rol als begeleider ook vaak rollen en taken als vakdocent en mentor. De voornaamste taak van de teamleden die met de jongeren werken, is om samen met hen het leven en leren vorm te geven. Samen dragen zij zorg voor een fysiek, sociaal en emotioneel veilige plek. Liefdevol geven zij ondersteuning en volgen de ontwikkeling van de jongeren.

Het team – gevoed door een gedeelde passie voor muziek, kunst, (natuur)wetenschap en filosofie – kenmerkt zich door academisch denken met open naïviteit. Zij stimuleren het autodidactisch potentieel van de jongere door inspirerend en ondersteunend samen te creëren. Elk en ieder leert van elkaar en is tevens elkaars leermeester. ‘Zorg voor elkaar’ – in vertrouwen, vrijheid en veiligheid – bepaalt de ethiek en dynamische balans van het Ponderosa ecosysteem.

Mensen die op Ponderosa werken als begeleider zijn uit verschillende disciplines afkomstig en hebben niet allemaal per definitie een onderwijsbevoegdheid of een kwalificatie om in de zorg te werken. Zo zijn er naast zorgbegeleiders, ook mensen met een wetenschappelijke of kunstzinnige opleiding, of mensen met veel levenservaring. Voor ons is een diploma alléén niet voldoende. De kwaliteit van de begeleiders, levenservaring en de diversiteit van het team staan voorop. Er wordt van hen verwacht dat zij meegroeien met de jongeren en de plek.

Zorgschil en Onderwijsschil

Rondom Ponderosa Zorg en Onderwijs is zowel een zorgschil als een onderwijsschil ontstaan.

De zorgschil bestaat uit professionals in de zorg die op vraag mee kunnen kijken naar een jongere of situatie: een arts, een psychiater, een psycholoog, een orthopedagoog, een ouderschapscoach en een systemisch coach.

De onderwijsschil bestaat uit gediplomeerde vakdocenten die op vraag een of meer jongeren kunnen begeleiden in hun onderwijsproces en bij het ontwikkelen van vakkennis. Een loopbaanbegeleider behoort eveneens tot de onderwijsschil.

LONELY PLANET REISGIDS

Voor alle praktische up-to-date informatie maken wij elk jaar een Ponderosa reisgids.

LOCATIE EN CONTACT

Ponderosa Stichting PermaLand

Binnenweg 71

6955 AW Ellecom

Tel. 06 51947969 / 06 34876655

Email: info@ponderosa.life

Website: www.ponderosa.life

Later is allang begonnen

Samen op weg naar een toekomst die allang begonnen is... niet bijzonder of uniek maar wel met hart en ziel onderdeel van een wereld in beweging.

Stap voor stap wordt de Ponderosa onderdeel van een wereldwijde beweging die gelooft dat 'ontwikkelen voor duurzaamheid' en 'duurzaam ontwikkelen' hand in hand kunnen gaan. We verbinden ons daartoe met boeiende initiatieven elders op de wereld.

Intussen bouwen we op deze plek aan de voorwaarden voor jongeren om in een vertrouwensvolle omgeving te leven, experimenteren, leren, groeien. Nu en later, hier en elders.